

ตอนที่ 1
บทนำ

บทที่ 1

ต้นทุนกับกิจการอุตสาหกรรม

หัวข้อเรื่อง

- 1.1 จุดมุ่งหมายของการประกอบกิจการอุตสาหกรรม
- 1.2 ความสำคัญของระบบต้นทุนต่อกิจการอุตสาหกรรม
- 1.3 ประโยชน์ของต้นทุนอุตสาหกรรม
- 1.4 ข้อมูลทางบัญชีต้นทุนกับการตัดสินใจทางการเงิน
- 1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างระบบต้นทุนอุตสาหกรรมกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์
 - 1.5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างระบบต้นทุนอุตสาหกรรมกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยหน่วยผลิต
 - 1.5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างระบบต้นทุนอุตสาหกรรมกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค
- 1.6 สรุป

วัตถุประสงค์

เมื่อนักศึกษาได้ศึกษาบทที่ 1 นี้แล้วสามารถ

1. อธิบายจุดมุ่งหมายของการประกอบกิจการอุตสาหกรรมได้อย่างน้อย 4 ประการ
2. ชี้แจงความสำคัญของระบบต้นทุนต่อกิจการอุตสาหกรรมได้อย่างถูกต้อง
3. อธิบายถึงการใช้ประโยชน์จากต้นทุนอุตสาหกรรมในการบริหารกิจการอุตสาหกรรมได้อย่างน้อย 3 ประการ
4. ชี้แจงการใช้ข้อมูลทางบัญชีต้นทุนเพื่อตัดสินใจทางการเงินได้อย่างถูกต้อง
5. ชี้แจงความสัมพันธ์ระหว่างระบบต้นทุนอุตสาหกรรมกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยหน่วยผลิตได้อย่างถูกต้อง

บทที่ 1

ต้นทุนกับกิจการอุตสาหกรรม

ในการประกอบกิจการอุตสาหกรรมจำเป็นต้องใช้เงินลงทุนทั้งทางด้านทรัพย์สินถาวร (Fixed Assets) และทรัพย์สินหมุนเวียน (Current Assets) นอกจากนี้ ในการตัดสินใจขยายโรงงาน ซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์ใหม่เพื่อทดแทนเครื่องจักรอุปกรณ์เดิมที่หมดอายุการใช้งาน หรือขยายสายผลิตภัณฑ์ใหม่ ย่อมต้องการเงินทุนจำนวนมากเช่นกัน แหล่งเงินทุนของกิจการอุตสาหกรรมโดยทั่วไปเป็นเงินลงทุนของผู้ประกอบการเองส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งเป็นเงินกู้ยืมจากภายนอกกิจการ และเพื่อให้การบริหารเงินทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในเบื้องต้น จึงจำเป็นต้องทราบถึงจุดมุ่งหมายของการประกอบกิจการอุตสาหกรรม ความสำคัญของระบบต้นทุนต่อกิจการอุตสาหกรรม รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างระบบต้นทุนกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์เสียก่อน แล้วจึงค่อยศึกษาถึงหลักการบริหารเงินทุนประเภทต่าง ๆ ต่อไป

1.1 จุดมุ่งหมายของการประกอบกิจการอุตสาหกรรม

ในการบริหารเงินทุน จำเป็นต้องทราบจุดมุ่งหมายของกิจการอุตสาหกรรมเสียก่อน เพื่อจะได้บริหารเงินทุนให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว โดยทั่วไป จุดมุ่งหมายของการประกอบกิจการอุตสาหกรรมแบ่งออกเป็น 4 ประการคือ

1.1.1 การทำกำไรสูงสุด (Maximization of Profits) จุดมุ่งหมายของกิจการอุตสาหกรรมประการหนึ่งก็คือ การทำกำไรสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อให้มีกำไรเกิดขึ้น กิจการจำเป็นต้องทำการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่การตัดสินใจดังกล่าวอาจมีกำไรเกิดขึ้นหรือไม่ก็ได้ ในกรณีที่ต้องเสี่ยงต่อการขาดทุน ก็ต้องดำเนินการให้มีการขาดทุนน้อยที่สุด (Minimized Loss)

1.1.2 การทำยอดขายสูงสุด (Maximization of Sales) จุดประสงค์ที่กิจการต้องการมียอดขายสูงสุด ก็เพื่อให้มีกำไรสูงสุดหรือเพิ่มส่วนแบ่งการตลาด (Market Share) การเพิ่มขึ้นของส่วนแบ่งการตลาด เป็นผลให้กิจการมีอำนาจการต่อรองเพิ่มขึ้นทั้งในกลุ่มผู้ผลิตที่จำหน่ายวัตถุดิบ

ให้ และลูกค้าที่สั่งซื้อสินค้าจากกิจการ ในที่สุด จะทำให้กำไรเพิ่มขึ้น ดังนั้น จุดประสงค์ของการทำยอดขายสูงสุดจึงมีความสำคัญเท่ากับการทำกำไรสูงสุด

1.1.3 การลดความเสี่ยงให้ต่ำที่สุด (Minimization of Risk) กิจการสามารถลดความเสี่ยงให้ต่ำที่สุดด้วยการถือครองทรัพย์สินทั้งหมดในรูปเงินสด (Cash) หรือหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยง (Risk-Free Securities) เช่น พันธบัตรรัฐบาล ตัวเงินคลัง เป็นต้น แต่การถือเงินสดไว้จะสูญเสียรายได้จากดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร และการถือครองหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยงจะได้รับผลตอบแทนต่ำ ผู้บริหารการเงินที่มีความสามารถจะคาดคะเนความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด และดำเนินการให้ได้รับผลตอบแทนหรือกำไรมากกว่าความเสี่ยงที่ต้องเผชิญ

1.1.4 การทำให้ราคาหุ้นสูงสุด (Maximization of Share Price) จากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การทำกำไรสูงสุดและการลดความเสี่ยงให้ต่ำที่สุดต้องพิจารณาคงคู่กัน ดังนั้น การพิจารณาหุ้นสามัญ (Common Share) ของกิจการจึงต้องนำรูปแบบดังกล่าวมาพิจารณาด้วย ถ้าสมมุติให้สิ่งอื่น ๆ อยู่คงที่ (By Keeping Other Thing Constant) การเพิ่มขึ้นของกำไร จะทำให้มูลค่าตลาด (Market Value) ของหุ้นสามัญเพิ่มขึ้น และการลดลงของความเสี่ยง จะทำให้ราคาหุ้นสามัญเพิ่มขึ้น เพราะผู้ถือหุ้นได้รับอรรถประโยชน์ (Utility) เพิ่มขึ้นจากกำไรที่มีความเสี่ยงต่ำ (Less Risk-Associated Profits) ซึ่งในทางอุดมคติ จุดมุ่งหมายของกิจการคือ การทำกำไรสูงสุด และการลดความเสี่ยงให้ต่ำที่สุดควบคู่กันไป แต่ในโลกแห่งความเป็นจริง จะไม่สามารถประสมกับเหตุการณ์เช่นนี้ได้ กล่าวคือ การถือหุ้นสามัญที่มีกำไรสูงกว่ากำไรปกติ (Normal Profit) ต้องเผชิญกับความเสี่ยงในระดับสูงกว่าปกติ และการซื้อหุ้นสามัญที่มีระดับความเสี่ยงต่ำ ก็จะมีกำไรระดับต่ำด้วย ผู้ลงทุนจึงต้องทราบถึงการ Tradeoff ระหว่างกำไรกับความเสี่ยง ราคาหุ้นสามัญที่ผู้ลงทุนยินดีจะซื้อจึงเป็นเครื่องแสดงถึงความสามารถในการทำกำไรและความเสี่ยงของกิจการ

ในรูปแบบทางการเงิน เนื่องจากผู้ลงทุนกับเจ้าของหุ้นเป็นบุคคลคนเดียวกัน การทำให้หุ้นสามัญมีราคาสูงสุดเท่ากับการทำให้ผู้ถือหุ้นได้รับความมั่งคั่งสูงสุด (Maximizing Shareholder Wealth) จุดมุ่งหมายนี้จึงอาจกล่าวในรูปการทำให้ผู้ถือหุ้นได้รับความมั่นคงสูงสุด¹

¹Iqbal Mather, *Introduction to Finance Management* (London: Macmillan 1979). PP. 5-6.

1.2 ความสำคัญของระบบต้นทุนต่อกิจการอุตสาหกรรม

ผลจากขบวนการคำนวณต้นทุนเป็นข้อมูลที่ผู้ตัดสินใจทางการเงินสนใจอย่างมาก ทั้งนี้ เพราะ

1.2.1 วัตถุประสงค์ของขบวนการต้นทุนทำให้ทราบข้อมูลในอดีต ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารการเงินและนักลงทุนสามารถพยากรณ์อนาคต การพยากรณ์อนาคตโดยวิธีหาแนวโน้ม (Trend) ต้องอาศัยข้อมูลในอดีตเป็นฐาน

1.2.2 ในการรวบรวมและจัดทำข้อมูลทางบัญชี นักบัญชีพยายามที่จะทราบรายรับของกิจการจากต้นทุน (Matching Cost with Revenue) ซึ่งจะต้องใช้ฐานของต้นทุน (Cost-Based) เป็นหลักเบื้องต้น ในกรณีนี้ราคาซื้อขายกัน มักใช้ราคาในขณะที่ทำการซื้อขายนั้น โดยไม่พิจารณาถึงมูลค่าของทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นในระยะเวลาต่อมา แต่ถ้าสามารถระบุและแบ่งแยกประเภทของทรัพย์สินแล้ว ในขบวนการต้นทุน อาจนำมูลค่าของทรัพย์สินมาพิจารณาด้วย ตัวอย่างเช่น เหมืองแร่เงินแห่งหนึ่งคาดว่า เมื่อขุดเจาะเหมืองเป็นเวลาหลายปี สายแร่อาจหมดลง ในทันที มูลค่าของเหมืองแร่ในรายงานทางบัญชีจึงควรลดลง เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ในขบวนการเปรียบเทียบต้นทุนกับรายรับ (Matching Process) ดังกล่าวนักบัญชีมักต้องใช้วิจารณ์ญาณในการประมาณการ เช่น การประมาณมูลค่าหนี้สูญ ซึ่งอาจเกิดความผิดพลาดขึ้นได้ หรือในการคิดค่าเสื่อมราคา (Depreciation) และการตีค่าสินค้าคงคลัง (Inventory) สามารถคำนวณได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งผู้ใช้ข้อมูลจะต้องทราบวิธีการที่นักบัญชีใช้คำนวณ

1.3 ประโยชน์ของต้นทุนอุตสาหกรรม

ต้นทุนอุตสาหกรรมที่จะทำการศึกษาในหนังสือเล่มนี้ จะใช้ประโยชน์ในการบริหารกิจการอุตสาหกรรมอย่างน้อย 3 ด้าน ดังนี้

1.3.1 การวางแผนทางการเงิน (Financial Planning) บทบาทเกี่ยวกับด้านการวางแผนเป็นเรื่องที่น่าสนใจมากที่สุด เพราะการดำเนินธุรกิจจะต้องวางแผนระยะยาวเกี่ยวกับการขยายโรงงาน การซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์เพื่อทดแทนเครื่องเก่า หรือการใช้จ่ายอื่น ๆ อันเป็นเหตุให้กิจการต้องใช้เงินสดจำนวนมาก ในกรณีนี้ จะต้องประมาณการกระแสเงินสด (Cash Flows) ที่ไหลเข้า - ออกจากกิจการตลอดระยะเวลาอันใกล้

1.3.2 การบริหารทรัพย์สิน (Managing Assets) เมื่อมีการวางแผนเกี่ยวกับการใช้เงิน ก็จำเป็นต้องมีวิธีการใช้เงินดังกล่าวอย่างประหยัด และก่อให้เกิดผลตอบแทนแก่เจ้าของเงินทุน

สูงที่สุด เงินทุก ๆ บาทที่ลงทุนในทรัพย์สิน ไม่ว่าจะ เป็นทรัพย์สินหมุนเวียน (Current Assets) หรือ ทรัพย์สินถาวร (Fixed Assets) จะมีทางเลือกอยู่หลายทาง เช่น การลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลมีความปลอดภัยและมีสภาพคล่อง แต่ให้ผลตอบแทนต่ำ ส่วนแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จะเผชิญกับความเสี่ยง แต่ก็ เป็นทางหนึ่งที่สามารถทำกำไรได้มาก นอกจากนี้ ยังมีทางเลือกอื่นในการใช้เงินจำนวนดังกล่าวที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า ณ ระดับความเสี่ยงเดียวกัน หรือให้ผลตอบแทนในจำนวนที่เท่ากัน แต่มีความเสี่ยงน้อยกว่า จึงต้องทำการ Tradeoff ระหว่างความเสี่ยงกับความ สามารถในการทำกำไรของแผนทางการเงิน ซึ่งการวางแผนใช้จ่ายเงินและการตัดสินใจเกี่ยวกับการทำกำไรสูงสุดจะต้องทำการจัดสรรทรัพย์สินทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.3 ควบคุมการดำเนินงาน (Operating Control) เมื่อกิจการอุตสาหกรรมได้วางแผนทางการเงินและทราบถึงมูลค่าของทรัพย์สินที่ต้องจัดหา จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนหรือมาตรฐานที่วางไว้ หากเกิดผลต่างระหว่างแผนงานกับผลการดำเนินงาน จะต้องสามารถหาสาเหตุของผลต่างที่เกิดขึ้น แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

1.4 ข้อมูลทางบัญชีต้นทุนกับการตัดสินใจทางการเงิน

ผู้ใช้ข้อมูลมีความสนใจข้อมูลทางบัญชีแตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้ใช้ข้อมูลบางคนเป็นบุคคลภายนอกกิจการอุตสาหกรรม (External Users) เช่น นักลงทุนจะทำการตัดสินใจลงทุนส่วนบุคคล (Personal Investment Decisions) โดยการวิเคราะห์งบการเงิน สถาบันที่บริหาร Pools of Investment Capital ต้องการใช้งบการเงินในการตัดสินใจเช่นเดียวกัน สถาบันการเงินพิจารณาให้กู้แก่ลูกค้าหรือไม่นั้น จะทำการวิเคราะห์งบการเงินและศึกษาบุคลิกส่วนบุคคล (Personal Characteristics) ของลูกค้า กิจการอุตสาหกรรมขนาดใหญ่และกิจการสาธารณูปโภคมักใช้ข้อมูลทางบัญชีในการตัดสินใจ เนื่องจากผู้ใช้ข้อมูลทางบัญชีมีความต้องการข้อมูลแตกต่างกัน หน่วยงานต่าง ๆ จึงมักจัดทำข้อมูลทางการเงินไว้หลาย ๆ รูปแบบเพื่อตอบสนองผู้ใช้ โดยปกติข้อมูลทางบัญชีดังกล่าวมักอยู่ในรูปงบการเงิน (Financial Statement) รายงานประจำปี (Annual Reports) และรายงานทางการเงินอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารการเงินของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นผู้ใช้ข้อมูลทางบัญชีภายในกิจการ (Internal Users) มักจัดทำข้อมูลทางบัญชีเฉพาะอย่าง (Specific Accounting Information) หลายประเภทสำหรับใช้ในการตัดสินใจ รูปแบบของบัญชีดังกล่าวเป็นที่รู้จักกันในชื่อว่า “บัญชี การบริหาร” (Managerial Accounting)²

²Richard A. Stevenson, Fundamentals of Finance (New York: McGraw-Hill Inc., 1980), p. 147.

ข้อมูลทางบัญชีมักจัดทำขึ้นสำหรับใช้ตัดสินใจทางการเงิน แต่การจัดทำขึ้นนี้ไม่ได้หมายความว่า เป็นข้อมูลทางบัญชีที่ไม่ถูกต้องหรือไม่มีความตั้งใจในการจัดทำ แต่อาจเป็นเพราะผู้ใช้ข้อมูลทางบัญชีมีวัตถุประสงค์แตกต่างจากนักบัญชี ตัวอย่างเช่น ฝ่ายการเงินภายในกิจการหนึ่ง ๆ มักให้ความสนใจด้านการไหลเข้าและไหลออกของกระแสเงินสด (Inflows and Outflows of Cash) ของกิจการนั้น ๆ เพื่อการใช้งานตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงต้องมีแผนงานที่ดีเกี่ยวกับการบริหารเงินสด (Cash Management) งบประมาณ (Budgeting) และการลงทุนในระยะสั้น (Timing of Short-Term Investment) แต่นักบัญชีซึ่งเป็นผู้จัดทำข้อมูลในอดีต (Historical Record) เกี่ยวกับเหตุการณ์ทางการเงินที่ผ่านมา อาจจะไม่มีการรวบรวมไว้เป็นรูปแบบ (Format) เดียวกัน เพื่อจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการไหลเข้าและไหลออกของกระแสเงินสด ด้วยเหตุนี้ จึงต้องทำการปรับปรุงข้อมูลทางบัญชีที่มีอยู่

ในบางครั้ง นักการเงินอาจจะต้องทราบมูลค่าตลาดปัจจุบันของทรัพย์สิน (Current Market Value of an Asset) ตัวอย่างเช่น เพื่อตัดสินใจว่าจะทำการขายอสังหาริมทรัพย์หรือไม่ เขาจะต้องทราบข้อมูลของอสังหาริมทรัพย์ที่นักบัญชีบันทึกไว้เป็นต้นทุนในอดีต แต่อาจไม่ได้ประมาณการมูลค่าตลาดไว้

การแก้ไขปัญหาทางการเงินของกิจการต่าง ๆ ต้องอาศัยข้อมูลไม่เฉพาะแต่ระบบบัญชีเท่านั้น ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวต้องเสียทั้งค่าใช้จ่ายและเวลา อันเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้จำเป็นต้องจัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับการบริหาร (Management Information System) ระบบนี้บอกให้องค์กรบริหารสูงสุดและฝ่ายการเงินทราบถึงข้อมูลในอนาคต (Future Oriented Data) ที่จำเป็นต่อการตัดสินใจ ทั้งนี้เพราะจุดรวมของการตัดสินใจทางการเงินจะเกิดขึ้นในอนาคต ตัวอย่างเช่น แผนการทุ่มโฆษณาจำเป็นต้องอาศัยการประสานกันระหว่างระบบข้อมูลเกี่ยวกับฝ่ายบริหารกับฝ่ายการเงิน โดยเฉพาะการให้ได้มาซึ่งงบการโฆษณา

ข้อมูลทางบัญชีสามารถใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) แก่นักการเงินก่อนทำการตัดสินใจ ฝ่ายบริหารสามารถติดตามผล (Monitor) ของยอดขาย การผลิต และกำไรจากโครงการที่ผ่านการพิจารณาไปแล้ว เพื่อดูว่าโครงการที่คาดคะเนไว้เป็นจริงหรือไม่ ในขบวนการข้อมูลย้อนกลับนี้ การปรับปรุงข้อมูลทางบัญชีเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการจัดหาข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกันมากที่สุด (Most Relevant Information)

1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างระบบต้นทุนอุตสาหกรรมกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์

ความสัมพันธ์ระหว่างระบบต้นทุนอุตสาหกรรมกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ สามารถแยกพิจารณาออกเป็น 2 ด้านคือ

1.5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างระบบต้นทุนอุตสาหกรรมกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยหน่วยผลิต (The Economics Theory of the Firm)

1.5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างระบบต้นทุนอุตสาหกรรมกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค (Macroeconomics Theory)

1.5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างระบบต้นทุนอุตสาหกรรมกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยหน่วยผลิต

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยหน่วยผลิต (The Economics Theory of the Firm) หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค (Microeconomics Theory) ในส่วนที่เกี่ยวกับตลาดแข่งขันสมบูรณ์ (Perfect Competition Markets) กำหนดให้ฟังก์ชันติมานด์ของอุตสาหกรรม (Industry Demand Function) คงที่ ณ ระดับหนึ่ง ส่วนฟังก์ชันซัพพลายของอุตสาหกรรม (Industry Supply Function) หาได้จากฟังก์ชันต้นทุนเพิ่ม (Marginal Cost Function) ของแต่ละกิจการ ในทางทฤษฎี ฟังก์ชันต้นทุน (Cost Function) ของแต่ละกิจการ หาได้จากฟังก์ชันการผลิต (Production Function) โดยฟังก์ชันการผลิตแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการผลิต (Factor Inputs) กับผลผลิต (Product Outputs) และการผลิตเพื่อให้เสียต้นทุนการผลิตต่ำที่สุดจะต้องผสมปัจจัยการผลิตในอัตราส่วนที่เหมาะสม ณ ระดับที่อัตราการผลิตแทนกันทางเทคนิค (Marginal Rate of Technical Substitution) ระหว่างปัจจัยการผลิตเท่ากับอัตราส่วนของราคาปัจจัยการผลิตในหน่วยผลิตนั้น ๆ ในภาวะดุลยภาพ รายได้ของผลผลิตเพิ่ม (Marginal Revenue Product) ของปัจจัยการผลิตแต่ละประเภทต้องเท่ากับราคาต่อหน่วยของปัจจัยการผลิตนั้น ในขณะที่เดียวกัน อัตราส่วนของผลผลิตเพิ่ม (Marginal Physical Product) ของปัจจัยการผลิตทั้งสองชนิดต้องเท่ากับอัตราส่วนของราคาของปัจจัยการผลิตทั้งสองชนิดนั้น จากเงื่อนไขดังกล่าวนี้ จะทำให้เสียต้นทุนการผลิตต่ำที่สุด

ตลาดที่มีการแข่งขันทั้งด้านสินค้าและปัจจัยการผลิต ภาวะเงื่อนไขก็คือ อัตราผลผลิต (Rate of Output) ต้องอยู่ ณ ระดับที่ต้นทุนเพิ่ม (Marginal Cost) เท่ากับราคาตลาดสินค้าชนิดนั้น ๆ ในประเด็นนี้ คำใช้จ่ายทางด้านดอกเบี้ยถือว่าเป็นต้นทุนการผลิตอย่างหนึ่งด้วย หลักในการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้เงินที่เหมาะสมจะต้องยึดหลักการผสมปัจจัยการผลิตในปริมาณที่เหมาะสม (The General Principles of Optimizing the Combination of Factor Inputs)

Douglas Vickers อธิบายว่า วิธีการทางการเงินในทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยหน่วยผลิตดังกล่าวข้างต้นมีทั้งความผิดพลาดและความไม่สมบูรณ์ ทฤษฎีดังกล่าวถือว่าเงินทุนเป็นปัจจัยการผลิตอย่างหนึ่ง แต่ Vickers เห็นว่า เงินทุนควรเป็นข้อจำกัดทางการเงินอย่างหนึ่ง (Constraint)

มากกว่าที่จะเป็นปัจจัยการผลิต เขาอธิบายว่า เมื่อเงินทุนเป็นข้อจำกัดทางการเงินอย่างหนึ่งแล้ว อัตราการทดแทนกันของปัจจัยการผลิตก็จะเปลี่ยนแปลงไป และยังชี้ให้เห็นว่า มันเป็นไปได้ที่จะทำการตัดสินใจบงจ่ายลงทุน (Capital Budgeting) โดยไม่คำนึงถึงการตัดสินใจด้านการเงิน แนวความคิดที่ถูกต้องคือ วิธีการจำลอง (Simultaneous Solution) ที่ทำให้ภาวะเงื่อนไขของการผลิต บงจ่ายลงทุน และการเงินอยู่ในระดับที่พึงพอใจในเวลาเดียวกัน

1.5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างระบบต้นทุนอุตสาหกรรมกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค (Macroeconomics Theory) และการตัดสินใจด้านการเงิน ของกิจการต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ที่สำคัญเช่นเดียวกัน แนวความคิดนี้รวมถึงส่วนประกอบที่สำคัญ 2 ประการคือ

1.5.2.1 บทบาทของตลาดเงิน (Money Market) และตลาดทุน (Capital Market)

หมายความว่า การตัดสินใจทางการเงินจะเกี่ยวข้องกับภาคการเงิน (Financial Sector) ในระบบ เศรษฐกิจ การเลือกโครงสร้างทางการเงิน (Financial Structure) รูปแบบและแหล่งที่มาของเงินทุน (The Forms and Sources of Financing) โดยตรง นอกจากนี้ ระดับราคา รวมทั้งลักษณะของตลาดเงิน และตลาดทุนต่างมีอิทธิพลต่อสภาพการเงินของกิจการ

1.5.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจด้านการเงิน (Financial Decision) ของ

กิจการกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมด (The Aggregate Level of Economic Activity) หมายความว่า ระบบการเงินมีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนและการสั่งซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์ของแต่ละกิจการ เมื่อนำปัจจัยเหล่านี้มารวมกันเข้า จะสามารถพิจารณาทิศทางและรูปแบบของฟังก์ชัน การลงทุน (Investment Function) ของระบบเศรษฐกิจทั้งระบบ ถ้ากำหนดให้การตัดสินใจลงทุน และการตัดสินใจทางการเงินมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และมูลค่าของเครื่องจักรอุปกรณ์ต้อง การวิธีการจำลอง (Simultaneous Solution) ทั้งด้านการตัดสินใจลงทุนและการตัดสินใจทางการเงิน ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมของนักลงทุนในระบบเศรษฐกิจ การศึกษาสภาพของตลาด ทุนจึงต้องพิจารณาปฏิกริยาของนักลงทุนที่มีต่อบริษัทต่าง ๆ เช่น สภาพคล่อง (Liquidity) ความสามารถในการกู้ยืม (Leverage) ความสามารถในการจัดหาเงินทุน รวมทั้งพิจารณาถึงผลกระทบของต้นทุนและการจัดหาเงินทุนของแต่ละกิจการ³

³J.Fred Weston and Eugene F. Brigham, **Managerial Finance** (3rd ed.; New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1962), pp. 5-7.

1.6 สรุป

การศึกษาต้นทุนอุตสาหกรรม จะต้องทราบจุดมุ่งหมายของการประกอบกิจการอุตสาหกรรม เพื่อบริหารต้นทุนให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กิจการอุตสาหกรรมตั้งไว้ โดยทั่วไป จุดมุ่งหมายดังกล่าว แบ่งเป็น 4 ประการคือ

- (1) การทำกำไรสูงสุด (Maximization of Profits)
- (2) การทำยอดขายสูงสุด (Maximization of Sales)
- (3) การลดความเสี่ยงให้ต่ำที่สุด (Minimization of Risk) และ
- (4) การทำให้ราคาหุ้นสูงสุด (Maximization of Share Price)

ผลจากขบวนการคำนวณต้นทุนเป็นข้อมูลสำหรับผู้ตัดสินใจทางการเงินสนใจอย่างมาก ทั้งนี้ เพราะจะทำให้ทราบถึงข้อมูลในอดีต ซึ่งสามารถใช้พยากรณ์อนาคตได้โดยวิธีหาแนวโน้ม (Trend) และยังใช้เป็นฐานในการคำนวณหารายรับ

นอกจากนี้ การศึกษาต้นทุนอุตสาหกรรมยังใช้ประโยชน์ในการบริหารกิจการอุตสาหกรรมอย่างน้อย 3 ด้านคือ (1) การวางแผนทางการเงิน (Financial Planning) (2) การบริหารทรัพย์สิน (Managing Assets) และ (3) การควบคุมการดำเนินงาน (Operating Control)

ในตอนท้ายของบทนี้จะศึกษาความสัมพันธ์ของต้นทุนอุตสาหกรรม 2 ด้าน คือ ข้อมูลทางบัญชีต้นทุนกับการตัดสินใจทางการเงิน และระบบต้นทุนอุตสาหกรรมกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ ว่าด้วยหน่วยผลิต

ศัพท์และแนวคิดในบทที่ 1 ที่ควรทบทวน

1. ทรัพย์สินถาวร (Fixed Assets)
2. ทรัพย์สินหมุนเวียน (Current Assets)
3. การทำกำไรสูงสุด (Maximization of Profits)
4. การทำยอดขายสูงสุด (Maximization of Sales)
5. ส่วนแบ่งการตลาด (Market Share)
6. การลดความเสี่ยงให้ต่ำที่สุด (Minimization of Risk)
7. หลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยง (Risk - Free Securities)
8. การทำให้ราคาหุ้นสูงสุด (Maximization of Share Price)
9. หุ้นสามัญ (Common Share)
10. มูลค่าตลาด (Market Value)
11. กำไรปกติ (Normal Profit)
12. ขบวนการเปรียบเทียบต้นทุนกับรายรับ (Matching Process)
13. ค่าเสื่อมราคา (Depreciation)
14. สินค้าคงคลัง (Inventory)
15. การวางแผนทางการเงิน (Financial Planning)
16. กระแสเงินสด (Cash Flows)
17. การบริหารทรัพย์สิน (Managing Assets)
18. การควบคุมการดำเนินงาน (Operating Control)
19. งบการเงิน (Financial Statement)
20. รายงานประจำปี (Annual Reports)
21. บัญชีการบริหาร (Managerial Accounting)
22. การไหลเข้าและไหลออกของกระแสเงินสด (Inflows and Outflows of Cash)
23. การบริหารเงินสด (Cash Management)
24. งบประมาณ (Budgeting)
25. มูลค่าตลาดปัจจุบันของทรัพย์สิน (Current Market Value of an Asset)
26. ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

27. การติดตามผล (Monitor)
28. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยหน่วยผลิต (The Economics Theory of the Firm)
29. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค (Microeconomics Theory)
30. ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ (Perfect Competition Markets)
31. ฟังก์ชันดีมานด์ของอุตสาหกรรม (Industry Demand Function)
32. ฟังก์ชันซัพพลายของอุตสาหกรรม (Industry Supply Function)
33. ฟังก์ชันต้นทุนเพิ่ม (Marginal Cost Function)
34. ฟังก์ชันการผลิต (Production Function)
35. อัตราการทดแทนกันทางเทคนิค (Marginal Rate of Technical Substitution)
36. รายได้ของผลผลิตเพิ่ม (Marginal Revenue Product)
37. หลักการผสมปัจจัยการผลิตในปริมาณที่เหมาะสม (The General Principles of Optimizing the Combination of Factor Inputs)
38. งบจ่ายลงทุน (Capital Budgeting)
39. วิธีการจำลอง (Simultaneous Solution)
40. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค (Macroeconomics Theory)
41. ตลาดเงิน (Money Market)
42. ตลาดทุน (Capital Market)
43. ภาคการเงิน (Financial Sector)
44. โครงสร้างทางการเงิน (Financial Structure)
45. ฟังก์ชันการลงทุน (Investment Function)

แบบฝึกหัดบทที่ 1

1. การที่ผู้ประกอบการเข้ามาลงทุนในกิจการอุตสาหกรรม มักมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญอะไรบ้าง จงอธิบาย
2. ต้นทุนอุตสาหกรรมมีความสำคัญต่อการบริหารกิจการอุตสาหกรรมอย่างไร จงอธิบาย
3. ข้อมูลทางบัญชีที่ต้นทุนสามารถใช้ประกอบการตัดสินใจของบุคคลต่าง ๆ ในวงการอุตสาหกรรมอย่างไรบ้าง จงอธิบาย
4. ลักษณะของ Risk-Return Trade-Off ที่เผชิญกับการตัดสินใจทางการเงินเป็นอย่างไร จงอธิบาย
5. ความหมายของ “การทำกำไรสูงสุด (Profit Maximization)” กับ “การทำให้ผู้ถือหุ้นได้รับความมั่งคั่งสูงสุด (Maximizing Shareholder Wealth)” เหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร จงอธิบาย พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบการอธิบายให้ชัดเจน
6. ในการศึกษาาระบบต้นทุนอุตสาหกรรม ข้อมูลทางบัญชีสามารถใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) สำหรับการบริหารและการตัดสินใจทางการเงินอย่างไร จงอธิบาย
7. บัญชีทางการบริหาร (Managerial Accounting) คืออะไร จงอธิบาย
8. ระบบต้นทุนอุตสาหกรรมกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยหน่วยผลิต (The Economic Theory of the Firm) มีความสัมพันธ์กันอย่างไร จงอธิบาย พร้อมทั้งเขียนกราฟประกอบคำอธิบายอย่างชัดเจน
9. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค (Macroeconomic Theory) กับการตัดสินใจทางการเงินของกิจการอุตสาหกรรมต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างไร จงอธิบาย

หนังสืออ่านประกอบบทที่ 1

จันทร์เพ็ญ จาปะเกษตร. การเงินธุรกิจ. คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรกฎาคม 2523. (โรเนียวเย็บเล่ม)

สังวร ปัญญาติลก และสุมาลี จิระมิตร. การเงินธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

Mather, Iqbal. Introduction to Finance Management. London : Collier Macmillan Co., Inc., 1979.

Stevenson, A. Richard. Fundamentals of Finance. New York : McGraw-Hill Inc., 1980.

Weston, J. Fred, and Brigham, Eugene F. Managerial Finance. 3rd ed., New York : The Dryden Press., 1962.